

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii 98/2016 privind achizițiile publice

1. Context și necesitate / motivul emiterii actului normativ:

La nivelul Uniunii Europene lanțul scurt este definit ca „un lanț de aprovizionare care implică un număr limitat de operatori economici angajați în activități de cooperare și de dezvoltare economică locală, precum și relații geografice și sociale strânse între producători, procesatori și consumatori”.

Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice reprezintă cadrul juridic principal care reglementează modul de atribuire a contractelor de achiziție publică. În prezent, legislația românească nu conține dispoziții exprese referitoare la lanțul scurt de aprovizionare și nici la promovarea produselor agro-alimentare provenite din surse locale sau regionale.

Această lacună a cadrului actual generează riscul ca achizițiile publice să fie câștigate de furnizori care nu îndeplinesc criteriile lanțului scurt, aflați la mare distanță și având livrări cu un mare impact în emisiile de carbon și în detrimentul prospețimii din proximitate, generând totodată și un impact negativ asupra competitivității producătorilor locali, asupra siguranței alimentare, precum și asupra mediului. De asemenea, lipsa unor criterii clare de evaluare a ofertelor din perspectiva impactului social și a relației dintre producător și consumator limitează posibilitatea autorităților contractante de a sprijini economia locală și de a contribui la obiectivele de dezvoltare durabilă.

Prin propunerea de modificare a Legii nr. 98/2016 nu introducem un mecanism complet nou, ci adaptăm legislația existentă astfel încât să aducă beneficii suplimentare producătorilor locali, consumatorilor și autorităților contractante.

La nivel european, obiectivul general al Pactului Ecologic European și al Strategiei „De la fermă la consumator” este de a construi un sistem alimentar echitabil, sănătos și prietenos cu mediul. Integrarea lanțului scurt de aprovizionare în legislația națională a achizițiilor publice răspunde direct acestor priorități și creează coerență între cadrul intern și cel european. În acest sens, soluția propusă – modificarea Legii nr. 98/2016 – este cea mai eficientă, deoarece valorifică un cadru legislativ existent, evitând adoptarea unei noi legi și elaborarea unor norme suplimentare de aplicare, care ar îngreuna implementarea și ar genera paralelisme inutile.

De-a lungul timpului au existat și inițiative care au vizat propunerea unor noi legi dedicate lanțului scurt de aprovizionare, însă acestea ar fi necesitat norme de aplicare suplimentare și ar fi creat obligația operatorilor economici și a autorităților publice de a se raporta la reglementări distincte. Prin modificarea Legii nr. 98/2016, soluția devine mai simplă și mai eficientă: se păstrează un cadru legislativ unic, ușor de aplicat, fără suprapuneri și fără întârzieri generate de elaborarea unor norme noi deoarece se

lucrează pe cadrul deja existent, iar furnizorii și autoritățile contractante nu vor fi nevoiți să navigheze între mai multe legi paralele.

În acest context, lanțurile scurte de aprovizionare reprezintă o soluție pentru:

1. **Consolidarea securității alimentare** prin apropierea producției de consumatori și prin reducerea dependenței de importuri sau de piețele globale;
2. **Reducerea emisiilor de carbon** asociate transportului produselor agro-alimentare, în conformitate cu Strategia „De la fermă la consumator” a Comisiei Europene;
3. **Îmbunătățirea trasabilității produselor** și a încrederii consumatorilor în proveniența alimentelor;
4. **Susținerea producătorilor locali** și a micilor procesatori prin creșterea ponderii acestora;
5. **Promovarea unui impact social pozitiv** prin dezvoltarea relațiilor între comunități, producători și consumatori.

În forma actuală a legii, autoritățile contractante au doar opțiunea de a introduce criterii care să favorizeze sustenabilitatea sau impactul social, însă acestea nu sunt nici obligatorii, nici clar definite. Această abordare lasă un grad ridicat de discreționaritate și limitează aplicarea consecventă a principiilor lanțului scurt de aprovizionare.

Prin reglementările propuse, **achizițiile publice de produse agro-alimentare vor:**

- ține cont de principiul lanțului scurt de aprovizionare;
- integra criteriile de evaluare privind impactul social și sustenabilitatea;
- limita ponderea prețului minim din criteriul de atribuire, pentru a favoriza raportarea la criteriile calitative și sociale;
- permite aplicarea lanțului scurt de aprovizionare drept criteriu suplimentar în cazul ofertelor echivalente.

Implementarea acestor norme urmărește crearea unui sistem de aprovizionare durabil, echitabil și favorabil incluziunii sociale, prin colaborarea entităților publice și private implicate în alimentația colectivă și comercială.

2. Impactul socio-economic

Impact macro-economic:

Lanțurile scurte de aprovizionare contribuie la dezvoltarea economiei locale prin sprijinirea producătorilor locali și creșterea accesului acestora la piețele de desfacere. Ele încurajează comerțul echitabil și diversificarea ofertei alimentare locale.

Impact asupra mediului de afaceri:

Reducerea numărului de intermediari și aprovizionarea de la producători locali contribuie la diminuarea costurilor de transport și, implicit, la scăderea prețurilor pentru consumatori, fără a afecta calitatea produselor.

Impact social:

Canalele scurte de distribuție sporesc interacțiunea directă între producători și consumatori, facilitează trasabilitatea alimentelor și contribuie la coeziunea comunitară. Accesul la produse locale și ecologice sprijină un comportament responsabil față de mediu și sănătatea publică.

Impact asupra administrației publice:

Persoanele juridice de drept public și privat cu capital majoritar de stat vor asigura aprovizionarea cu produse agro-alimentare conform lanțului scurt, în baza unor reguli clare stabilite prin lege și norme metodologice.

Impact asupra mediului:

Prezentul act normativ sprijină reducerea emisiilor de carbon prin achizițiile locale.

Impact bugetar:

Prezentul act normativ nu are impact asupra bugetului.

3. Efecte asupra legislației în vigoare

Prezentul act normativ completează Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și reglementează:

- definițiile relevante pentru lanțul scurt de aprovizionare și produsele agro-alimentare;
- specificațiile tehnice astfel încât să țină cont de principiile lanțului scurt de aprovizionare;
- criteriile de atribuire a contractelor publice pentru produsele agro-alimentare să vizeze utilizarea lanțului scurt de aprovizionare și limitarea ponderii prețului cel mai mic;
- obligativitatea aplicării lanțului scurt de aprovizionare în achizițiile publice ale entităților publice și private cu capital majoritar de stat;
- sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor privind lanțul scurt de aprovizionare.

Astfel, propunerea legislativă nu creează o nouă lege în domeniu și nu complică legislația existentă, ci îmbunătățește cadrul legislativ actual prin integrarea principiilor lanțului scurt de aprovizionare în Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice. Modificarea unei legi deja existente este de preferat în detrimentul adoptării unei noi legi, deoarece astfel se poate asigura un cadru normativ unitar ce permite o implementare rapidă și eficientă, evitând suprapunerile sau paralelisme legislative.

Prezentul proiect oferă României oportunitatea de a se număra printre statele membre ale UE care reglementează în mod detaliat lanțurile scurte de aprovizionare în cadrul Legii achizițiilor publice, contribuind la securitatea alimentară, reducerea impactului asupra mediului și sprijinirea producătorilor locali.

4. Conformitate cu legislația europeană

Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice recunoaște posibilitatea statelor membre de a introduce criterii de atribuire care vizează aspecte sociale și de mediu, cu condiția respectării principiilor tratatelor europene.

În plus, prezenta modificare este aliniată cu prioritățile Politicii Agricole Comune privind sprijinirea lanțurilor scurte și a piețelor locale, cu obiectivele Pactului Ecologic European, precum și cu Strategia „De la fermă la consumator - (Farm to Fork)” a Comisiei Europene și cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă asumate la nivelul Uniunii Europene.

Prin urmare, reglementarea respectă dreptul european și consolidează coerența legislației naționale cu politicile UE, iar România se aliniază astfel la direcțiile europene majore privind sustenabilitatea, reducerea emisiilor de carbon și sprijinirea economiilor locale.

5. Concluzii

Modificarea legislației achizițiilor publice pentru introducerea lanțului scurt de aprovizionare reprezintă o măsură necesară și oportună, aliniată cu strategiile europene și cu interesele naționale. Aceasta va aduce beneficii economice, sociale și de mediu, va sprijini producția autohtonă și va contribui la dezvoltarea durabilă a României.

În numele inițiatorilor:

MARUSSI GEORGE-NICOLAE

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LISTĂ SEMNĂTURI INIȚIATORI

Pentru proiect de lege pentru modificarea și completarea

Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice

NR.	PARLAMENTAR	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
1	Morvessi George	USR	
2	PLUJAR ANDREI	USR	
3	KOLCSAR KAROLY	UDMR	
4	Köncsei Csaba	UDMR	
5	MARGAR LORAND-BALAZS	UDMR	
6	BLAGA DANIEL	USR	

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI

Pentru proiect de lege pentru modificarea și completarea
Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice

NR.	PARLAMENTAR	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
1.	COLITA ATANASIU	USR	
2	VARELA KUMITRU	USR	
3.	RIGMAN CIPRIAN	USR	
4.	GHEORGHIU ANDREI	USR	
5.	STENIAN ION	USR	
6	BOTEZ MIHAI-CATALIN	USR	
7	CERNIC SEBASTIAN	USR	
8	AUIN STOICA	USR	
9	BERESU MONICA	USR	
10	RIGMAN CIPRIAN		

11	CRISTIAN GHINEA	USR
	Felix Bulearca	USR
	ADRIAN HIENER	USR
	CRISTIAN BRIAN	USR
	ECHELT ADRIAN	USA
	ALEXANDRU HARUS-MUCOLAS	USR
	MURARIU OANA	USR
	COLIBAN ALLEN	USR
	GIMA GEORGE	USR
	Roxane Bogdan	USR
	Paraschivescu Ovidiu	USR
	PRUNA CECILIA	USR
	Radu Mihail	USA
	HANGAN POLLYANNA	USR
	Tamara Stefan	USR